

Maatschappelijk verantwoord beleggen bij SPIN

Verantwoord beleggen kan op vele manieren gebeuren. Ons huidige beleid is gebaseerd op een aantal onderdelen: het hanteren van duurzaamheidscriteria, het laten horen van onze stem op aandeelhoudersvergaderingen en engagement. Hieronder leggen we uit hoe dit werkt.

SPIN benadert verantwoord beleggen op een positieve manier

Verantwoord beleggen kan op verschillende manieren benaderd worden. Wij kiezen voor de positieve benadering. Dit doen we door duurzaamheidscriteria mee te laten wegen in de beleggingsbesluiten. We kijken dan welke ondernemingen in een bedrijfstak het beste scoren op die criteria.

De zogeheten *engagement* valt ook onder de positieve benadering. Bij engagement gaat een gespecialiseerde partij de dialoog aan met ondernemingen waarin we beleggen, zodra ze zich minder of niet houden aan afgesproken criteria voor verantwoord beleggen.

Er bestaat ook een negatieve benadering. Die houdt in dat een belegger niet meer belegt in een onderneming die zich niet houdt aan gestelde criteria. Deze aanpak passen we vooralsnog niet actief toe bij SPIN, tenzij dat wettelijk is voorgeschreven. Sinds 1 januari 2013 is het bijvoorbeeld voor institutionele beleggers verboden om direct te investeren in bedrijven die clustermunitie produceren, verkopen of distribueren. Het SPIN-bestuur heeft hiervoor een zogenoemde uitsluitingslijst vastgesteld. SPIN investeert niet in de bedrijven die op deze lijst staan:

Ashot Ashkelon, Israël	Hanwha Life Insurance Co., Ltd., Zuid-Korea
China Aerospace International Holdings, China	Hanwha Techwin Co., Ltd., Zuid-Korea
China Spacesat, China	Motovilikha Plants JSC, Rusland
Esterline Technologies Corp., VS	Poongsan Corporation, Zuid-Korea
Norinco International Cooperation Ltd., China	Poongsan Holdings Corporation, Zuid-Korea
Orbital ATK, Inc., VS	Textron, VS
Aryt Industries Ltd., Israël	Alliant (samengegaan met Orbital), VS
Aselsan AS, Turkije	Samsung Techwin Co Ltd., Zuid-Korea
Aeroteh, Roemenië	Singapore Technologies, Singapore
Hanwha Chemical Corp., Zuid-Korea	Temasek Financial Ltd., Singapore
Hanwha Corporation, Zuid-Korea	

Niet trendsettend, maar volgend

Bij SPIN hebben we alle activiteiten op dit gebied uitbesteed aan gespecialiseerde partijen. Die partijen hanteren erkende principes en verdragen van waaruit ze hun activiteiten uitvoeren. We hebben de richtlijnen beoordeeld en we zijn het er mee eens. We stellen dus niet zelf de criteria op voor verantwoord beleggen, maar sluiten ons aan bij bestaande principes en verdragen.

Principes en verdragen die wij volgen

Bij verantwoord beleggen staan sociaal-maatschappelijke, milieu- en governance-principes centraal. Denk aan mensenrechten, werkomstandigheden, milieu en anti-corruptie. Maar ook hoe er bestuurd wordt; denk aan overnames, bonuscultuur, belangenverstrengeling of kandidaatstellingen voor raden van bestuur. Hieronder vindt u een lijst met links naar de diverse principes en verdragen.

- [United Nations Global Compact](#)
- [ISS policies](#) (genoemde policies behalve de specialty policies).
- [Hermes policies: UN Principles for Responsible Investment](#)

Hoe engagement werkt

Engagement is het aanspreken van ondernemingen op afgesproken criteria over verantwoord beleggen. De criteria zijn gebaseerd op erkende principes en verdragen van de Verenigde Naties op het gebied van mensenrechten, milieu, werkomstandigheden, anti-corruptie en verantwoord beleggen en besturen.

Maatschappelijk verantwoord beleggen bij SPIN

Voor de uitvoering van de engagement hebben we de gespecialiseerde partij Hermes (ook wel afgekort EOS: Hermes Equity Ownership Services) ingehuurd. Hermes let erop dat de ondernemingen waarin wij beleggen, zich houden aan de principes. Zodra ze vernemen dat er (wellicht) problemen zijn bij een onderneming, gaan ze na of hun klanten in die onderneming beleggen. Als dat het geval is, gaat Hermes praten met de onderneming. Hoe meer grote beleggers zich hebben aangesloten bij Hermes, hoe meer invloed ze op deze manier kunnen uitoefenen.

De dialoog aangaan kan erg gevoelig liggen. Het gebeurt meestal niet in de openbaarheid, zodat een onderneming voldoende gelegenheid heeft om te reageren op de engagement. En om orde op zaken te stellen, zonder reputatieschade of gezichtsverlies. Soms zijn er grote cultuurverschillen, en soms is een langere tijd nodig om een onderneming tot actie te bewegen. Het kan om grote ondernemingen gaan waarin complexe belangenafwegingen moeten worden gemaakt, vandaar deze voorzichtigheid en terughoudendheid.

Via onze [nieuwsberichten](#) houden we u op de hoogte van de activiteiten.

Invloed uitoefenen via stemmen

Als pensioenfonds beleggen we in aandelen van vele beursgenoteerde ondernemingen in allerlei landen. Om aan te sturen op verantwoord beleggen, laten we onze stem horen op de aandeelhoudersvergaderingen. Die invloed heeft vooral betrekking op verantwoord bestuur (governance).

We hebben ons, net als veel andere institutionele beleggers, aangesloten bij Eumedion. Deze organisatie spant zich in voor een verantwoorde corporate governance. Het stemmen op de aandeelhoudersvergaderingen hebben we uitbesteed aan een externe partij, ISS (onderdeel van MSCI). Bij deze partij hebben zich ook andere pensioenfondsen aangesloten: samen staan we sterker.

Hieronder vindt u de stemrapportages tot en met het vierde kwartaal van 2018. Oudere rapportages kunt u bij ons opvragen.

Tegen stemmen betekent dat we het, volgens de richtlijnen van ISS, niet eens zijn met de gang van zaken. Een onthouding kan een waarschuwing aan een onderneming inhouden, of twijfel over een bepaald onderwerp. Vóór stemmen betekent dat een bepaald onderwerp in lijn is met de richtlijnen.

	2017				2018			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
# of meetings	178	1260	116	145	170	1331	106	19
with management	2119	16000	1242	1163	2012	16697	1260	165
against management	182	1375	64	114	129	1211	66	1
withheld/abstain	-	139	10	6	14	152	9	0
Antitakeover Related	2	28	-	2	2	25	2	-
Capitalization	4	127	3	11	4	131	10	-
Directors Related	55	631	35	46	62	646	36	1
Non-Salary Compensation	29	289	23	27	42	298	17	-
Preferred/Bondholder	-	2	-	-	-	-	-	-
Reorganisation and Mergers	-	14	-	-	-	4	1	-
Routine/Business	8	81	9	5	16	70	5	-
SH -Compensation	4	17	-	1	1	17	1	-
SH-Corp Governance	3	33	2	2	-	9	1	-
SH-Directors Related	17	50	-	4	5	40	2	-
SH-Econ. Issues	-	-	-	-	-	-	-	-
SH-Health/Environment	9	65	1	4	-	47	-	-
SH-Other/miscellaneous	45	98	1	3	4	18	-	-
SH-Routine/Business	6	69	-	9	3	44	-	-
SH-Social/Human Rights	-	7	-	3	-	7	-	-
Social Proposal	-	3	-	3	1	7	-	-
Grand Total	182	1514	74	120	140	1363	75	1